

Vážení adoptivní rodiče, vážení příznivci a přátelé Centra Narovinu, zdravíme vás u prvního letošního bulletinu a ještě jednou moc děkujeme za podporu vzdělání a zdravotní péče dětí v Keni. Moc si vážíme společné cesty a těšíme se, kam nás společné kroky zavedou letos. Tento rok nás čekají krásné milníky, tak už intenzivně plánujeme, jak je s vámi oslavíme. 30 let od založení organizace, 25 let od první cesty do Keni, 23 let programu adopce na dálku a 22 let projektu Ostrova Naděje...

Ale hlavně přemýšlíme, jak tuto dlouhou společnou cestu co nejlépe zpropagujeme a dáme vědět, že to má smysl. Pokud by vás něco originálního napadlo, dejte nám vědět. Na konec letošního roku jsme také odložili aukci afrických děl na podporu vzdělání dětí Ostrova Naděje, tak vás moc prosíme, sbírejte pro nás umělecká díla dál.

Moc děkujeme a šťastný nový rok.

**Za Centrum Narovinu
Simona Heřtusová**

simona.hertusova@adopceafrika.cz

Děkujeme za zpětné vazby a dlouholeté spolupráce

Dobrý den, jelikož v těchto dnech ukončujeme dlouholetou adopci našeho „třetího dítěte“ Edwarda Machariji v rámci projektu Adopce afrických dětí, rádi bychom se podělili o pár zkušeností a hodnotili celý systém.

Naše adoptivní dítě jsme podporovali cca 22 let až do současnosti, tj. do jeho zhruba 26 let. Po celou dobu adopce jsme kromě nákladů na školné a studium hradili i nepovinný, nicméně doporučený poplatek za zajištění zdravotního pojištění.

Obecně jsou náklady na dítě v Keni relativně nízké ve srovnání s náklady v naší zemi, máme tedy za to, že by se adoptivními rodiči mohlo stát i mnoho dalších zájemců z ČR, kterým není osud keňských dětí lhostejný.

Jak v naší rodině vždy říkáme, malá pomoc je lepší než velké nic (můj tatínek to „nic“ s oblibou nahrazoval nepříliš spisovným, nicméně výstižnějším výrazem :-)).

Co na celém projektu velmi oceňujeme a rádi bychom pochválili, je administrativní zajištění na české straně (Centrum Narovinu). Lidé jsou - často oprávněně - nedůvěřiví k řadě nadací nebo neziskových organizací, které mnohdy získané prostředky využívají spíše pro vlastní potřebu (v lepším případě) nebo je rovnou ukradnou (v tom horším).

V případě Centra Narovinu je zkušenost zcela odlišná. Každoročně jsme dostali podrobný rozpis toho, co jsme poslali a co a jak bylo v rámci adopce využito. V případě plateb za zdravotní pojištění nám byly zaslány jak očkovací protokoly, tak výsledky zdravotního vyšetření našeho dítěte.

Samozřejmostí bylo rovněž poskytnutí vysvědčení a pravidelné dopisy od našeho adoptivního syna včetně fotodokumentace. Zmínku zasluhuje i efektivní a rychlý systém tvorby po-

tvrzení pro daňové účely.

Na základě dosavadních dlouholetých a velmi dobrých zkušeností s tímto projektem jsme se rozhodli pro adopci dalšího dítěte a věříme, že vše bude probíhat opět k plné spokojenosti. Současně bychom rádi poděkovali všem koordinátorům z projektu AdopceAfrika.cz a popřáli vše dobré do nadcházejícího roku.

V úctě, Kateřina a Karel Janečkovi

Škola z Prahy pomohla ke studiu mladému studentovi z Keni

Základní škola Hostýnská v Praze 10 se v roce 2007 zapojila do projektu Adopce na dálku prostřednictvím organizace Centrum Narovinu. Žáci si tehdy vybrali chlapce jménem Elijah, kterému díky svým příspěvkům umožnili přístup ke vzdělání i zdravotní péči.

Každý žák přispěl částkou 30 korun, což stačilo na pokrytí školních poplatků, učebních pomůcek a zdravotního pojištění. Elijah měl totiž zdravotní problémy, například opakované zápal plic, které si vyžádaly nemocniční péči. Děti mu také splnily velký sen – za vybrané peníze mu bylo zakoupeno jízdní kolo.

Během let zůstal Elijah se školou v pravidelném kontaktu prostřednictvím dopisů, psaných v angličtině, kterou se učil. S podporou ZŠ Hostýnská dokončil základní i střední školu a byl přijat na vysokou školu ke studiu informačních technologií a matematiky.

Ve chvíli, kdy nastoupil na univerzitu, mu žáci a učitelé zakoupili notebook, který mu usnadnil studium a umožnil lepší komunikaci s podporovateli. Přesto zůstal věrný tradičnímu psaní dopisů a pravidelně sdílel novinky o svém životě.

Pokračování na straně 4.

Dobrovolnické pobyty a návštěvy adoptivních rodičů v Ostrově Naděje v Keni

V září roku 2024 jsem již podruhé vyjela jako dobrovolník za dětmi na Rusinga Island. Tentokrát jsem již věděla, do čeho jdu a co mě bude následujících 5 týdnů čekat. Nejvíc mě těšil pocit, že si mě děti nejen ze sirotčince, ale i ze základní a střední školy pamatovaly a navazování vzájemné spolupráce bylo mnohem jednodušší. Děti vzpomínaly, co jsme minulý dobrovolnický pobyt spolu dělali, ptaly se na mé kamarády a rodinu a hned od prvního dne na mě někteří volali jménem, které si pamatovali.

Prvních pár dní jsem v projektu byla sama, poté ale přijely další tři dobrovolnice a mohly jsme tak program pro děti tvořit společně, což byla velká výhoda. Opět jsme často kreativně vyráběli, hráli jsme hry, společně jsme se připravovali do jejich hodin a sdíleli různé příběhy. O víkendech jsme společně podnikali větší akce jako například „Talent show“, kde nám děti předvedly úžasná vystoupení (zpěv, tanec, akrobacii, recitaci...) a daly nám

tak najevo, že jsou všichni v něčem výjimeční, což jsme se jim tímto také snažily předat. Dále jsme společně prožili „Honbu za pokladem“, kde se děti učily pracovat v týmu, zapojit všechny svoje kamarády a na konci se společně spojit, vyluštit šifru a najít poklad. Také jsme jezdili na vodní skluzavce, pořádali „DJ's show“ a každý víkend chodili na procházky po ostrově, o které byl vždy velký zájem - pokud děti zrovna nebyly nemocné, šly opravdu všichni - aneb zkušenost vzít 80 dětí na několikahodinovou procházku opravdu stojí za to :).

Vzhledem k tomu, že jsme se společně s mou rodinou po předešlém dobrovolnickém pobytu rozhodli stát se adoptivními rodiči na dálku, vzala jsem také našeho „adoptovaného syna“ na celodenní výlet na safari, který si i podle svých slov velmi užil. Sdíleli jsme si navzájem příběhy o našich životech, rodinách, zážitcích a bylo vidět, že si společného času a reálného setkání velmi váží.

Velmi si vážím této zkušenosti a možnosti na Rusinga pobývat, zažít pro nás zcela jiný svět, jinou kulturu, předat tamním dětem kousek sebe je něco k nezaplacení. Doufám a věřím, že to bylo obohacující nejen pro mě, ale také i pro děti. Afrika a pobyt v projektu mě natolik oslovil, že jsem se rozhodla šířit osvětu u nás - pořádát přednášky pro veřejnost i pro školy a seznámit ostatní s tím, co všechno Centrum Narovinu na Ostrově Naděje umožňuje a jak zdejší komunitě pomáhá.

Tereza Hovadíková

Znovu jsem se vydala do sirotčince Ostrova Naděje na Rusinga Island, tentokrát přes Masarykovu Univerzitu, které jsem se zavázala plněním výzkumného záměru během svého dobrovolničení v sirotčinci. Studuji sociologii, která je spřízněná s antropologií, a tak návštěva a pobyt v jiné kultuře je bohatým zdrojem informací. Ohromila mě cesta, kterou děti ze sirotčince ušly za pouhé tři roky. Poprvé jsem dobrovolničit na Rusingu vyjela v roce 2021 přes OU AID, byla jsem okouzlena touto zkušeností a považuju ji za zlomovou událost svého života. Začala jsem se hlouběji zajímat o rozvojovou pomoc, fungování afrických států v současnosti a dopady kolonialismu. Musíme si přiznat, že dopady jsou stále zakořeněné v DNA občanů Rusinga Island i v celé Keni. O projevech bychom mohli pohovořit jindy. Avšak to se pomalu mění u nové generace, která je už celkem zvyklá na „mzungu“, lidi z Evropy (tak na vás všichni pokřikují, když vidí bílé lidi). Děti jsou úžasné, jsou hezky vychované, pomáhají si navzájem, už spolu tolik nespoupeří. Když vidí někdo ze starších dětí, že je někomu mladšímu smutno po domově, přijde k němu a třeba s ním velice citlivě v tichosti tráví tuto chvíli, aby se necítil tak sám. Starší děti jsou mnohdy i velkou oporou, protože je teď v sirotčinci mnoho dětí, které navštěvují ještě školku, a ty potřebují obzvláště pozornost, činnost a trpělivost, a i to jim ty starší děti jsou schopné nabídnout. Jde vidět, že hesla, která tam Centrum razí (spolupráce, nenásilí a radost ze vzdělání), se promítají do praxe. Věřte mi, že posun byl za ty tři roky opravdu velký. Před třemi lety šly některé z dětí do první třídy, v Centru nebyly zas tak dlouho a měly občas sklony k agresii, praly se třeba o materiály ze strachu, že na ně nezbude. Dnes jsem na ně pyšná. Nejen že jsou strašně talentované a mají cílevědomé sny, co budou studovat, ale mají také osvojené opravdu hezké morální hodnoty. Všechny děti taky velice pilně studují. Někteří mají zkušenost ze státních škol, kde je bez rozmyslu trestali fyzicky, a tak jsou opravdu vděční, že mohou být zrovna v Centru.

Atmosféru v Keni bych popsala jako ticho před bouří. Politická a ekonomická krize je momentálně přítomna úplně všude (nejpopulárnější písnička, která je vzkazem „generace Z“ pro keňského prezidenta – Anguka Nayo = Padni!). I menší děti mluví o tom, jak nemají rády prezidenta a že je to lhář, středoškoláci se snaží přijít na to, jak bojovat s korupcí a co by zemi pomohlo. Snad se „generaci Z“ podaří změnit zemi k lepšímu a předat jí některé hodnoty, které nese Centrum Narovinu.

Tereza Klusáková

Jsem studentkou sociální práce na Karlově Univerzitě v Praze. K pomoci lidem v nouzi směřuji od malička. Pocházím z rodiny, kde můj tatínek pracuje jako sociální kurátor pro bezdomovce a má maminka pomáhá ženám s dětmi zažívajícím domácí násilí. Pomoc lidem má proto u nás v domácnosti opravdu velkou hodnotu. Když jsem se dozvěděla o projektu Centra Narovinu, od první chvíle jsem věděla, že by mi bylo velkou ctí se programu jako dobrovolnice zúčastnit. Miluji cestování a poznávání cizích kultur, a tak jsem hned od začátku věděla, že výjezd na Ostrov Naděje bude jedinečnou, nezapomenutelnou a velmi cennou životní zkušeností. A taky, že byl.

Do projektu jsem se tak zamilovala, že moc doufám, že se mi v životě ještě naskytne možnost se do sirotčince vrátit. Ze svého pobytu mám za úkol pro svou univerzitu napsat zprávu z praxe a uvést v ní příklady dobré praxe. Nevím, jak zvládnou omezit tyto informace na několik stran. Bylo pro mě až k neuvěření, jak na místě plném krutosti, s nímž se místní obyvatelé denně potýkají, může fungovat laskavost a respekt. Děti ze sirotčince mnohdy zažily traumatizující zážitky, které jsou pro nás, jakožto Evropany, naprosto za hranicí lidskosti a snesitelnosti. Nejenže děti v sirotčinci mají čisté zázemí, kde dostávají třikrát denně teplé jídlo, ale mohou také zažívat opravdový pocit bezpečí, při kterém cítí, že jim někdo naslouchá, je o ně opravdový zájem a někdo se jim snaží zajistit budoucnost s vidinou stálého zaměstnání a nalezení správných hodnot, bez potřeby konání násilí.

Nemohu tedy svou zkušenost dobrovolnice hodnotit jinak než pozitivně. Moc za tuto příležitost děkuji.

Anežka Pěnkavová

Když jsem v roce 2021 začal podporovat šestileté děvčátko Mercelyne ze sirotčince Ostrova Naděje, skládal jsem si ve své mysli jednotlivé části mozaiky o jejím životě. Dívka bez otce v těžké životní situaci, trávící většinu svého života v sirotčinci mimo svou rodinu. Pravidelně jsem dostával dopisy, které vzhledem k jejímu věku psali její kamarádi nebo strýc. Dozvídal jsem se, jak se jí daří ve škole, co ráda dělá, jaké je počasí a jak se daří sázet rostliny. Vždy jsem si říkal, že by bylo skvělé, kdybych si s ní mohl popovídat osobně. V říjnu 2024 jsem se se svým bratrem vydal na cestu do Keni.

Ten nejkrásnější okamžik nastal v den, kdy jsme navštívili Ostrov Naděje a já se poprvé setkal s Mercelyne a také s její sestrou Reginou. Objali jsme se a povídali si. Bylo hezké, když mi česky řekla, že mě má ráda. Prohlédli jsme si prostory školy, sirotčince, rybí farmu a pak jsme navštívili její rodinu a dům, kde žije u strýce její maminka. Děti tam bydlí o prázdninách, když neprobíhá škola. Přijali nás vřele, připravili pro nás jídlo – upekli ryby tilapie a strejda Harun nám i zazpíval píseň o soudném dni. Na návštěvu nás doprovázela docela početná skupina včetně dvou šikovných dobrovolnic z Česka. Byli jsme rádi, že jsme mohli sdílet své zkušenosti. Odpoledne si pak pro nás děti ze sirotčince připravily zábavný program. Děti zpívaly, tancovaly a předvedly i různá akrobatická a dramatická představení nebo třeba módní přehlídku.

Bylo příjemné si s nimi povídat. Začal jsem například Mercelyne ukazovat fotky na mobilu a do minuty nás obklopilo snad 20 dětí tak na husto, že skoro již nešlo dýchat. Každý chtěl něco vidět. Děti byly úžasné a rády se bavily o budoucnosti a o tom, čím chtějí být.

Odcházel jsem plný dojmů. Jsem velice rád, že jsem se rozhodl pro tuto cestu, na které jsme potkali mnoho vzácných lidí. S mnohými jsem pořád v kontaktu s vědomím, že se sem chci někdy zase vrátit.

Peter Butora

Některé příspěvky byly z důvodu omezeného prostoru redakčně zkrácené, celou verzi článku najdete na www.AdopceAfrika.cz. Děkujeme za pochopení.

Kdo tvoří tým Centra Narovinu?

Představujeme dobrovolnici z Havířova

Jmenuji se Iveta Hovadíková a žiji v Havířově. V minulosti jsem pracovala v sociální oblasti, po závažném úraze manžela jsem se stala osobou pečující. A právě tato tragická životní událost mě přivedla na cestu dobrovolničení. Již více než 10 let vykonávám dobrovolnickou činnost u organizace, která pomáhá mladým lidem s handicapem na cestě

k osamostatnění, účastním se víkendových pobytů spolku, který propojuje svět zdravých, handicapovaných a dětí a mladých osob vyrůstajících v náhradní rodinné péči, pravidelně se účastním táborů pro děti z pěstounských rodin a pořádám menší benefiční koncerty.

Mám velký životní dar, dvě zdravé a úžasné děti, které jsou mi inspirací a hnacím motorem. Starší dcera Tereza ve druhé

polovině roku působila jako dobrovolnice na Ostrově Naděje v Keni, kde Centrum Narovinu mimo jiné provozuje sirotčinec, mateřskou, základní i střední školu. Tento pobyt jsem s dcerou emočně a aktivně prožívala už na dálku. Po jejím návratu a barvitým vyprávění o tom, jak to na Ostrově Naděje funguje, co vše tam viděla a zažila, bylo jasným rozhodnutím jednak to, že naše rodina začala jednoho chlapce podporovat ve vzdělávání - stali jsme se adoptivními rodiči, ale i to, že jsme s dcerou začaly působit jako dobrovolné koordinátorky adopcí na dálku.

Mám velkou radost a vnitřní naplnění, když můžu podat pomocnou ruku, někomu udělat radost. Je zřejmé, že svět nespasím, ale chci alespoň maličkou kapkou přispět k tomu, aby byl hezčí. A moc fandím Centru Narovinu, protože vše, co s láskou dělají, je pro mě obrovská kapka dobra a hezka a jsem moc ráda, že mohu být součástí a děkuji.

Jak probíhá 16. vlna zdravotního pojištění?

Od června 2024 do května 2025 probíhá 16. ročník zdravotního pojištění. Podařilo se pojistit celkem 61% všech adoptovaných dětí a 32 rodinných příslušníků, což je skvělé! Děkujeme všem, kteří podporují děti navíc i touto cestou.

Pojištění je velkou pomocí, protože rodiny často nemají na zdravotní ošetření peníze. Mezi časté akutní onemocnění patří záněty horních cest dýchacích, zánět spojivek, malárie a různá poranění. Například během listopadu byla holčička Shaniz (dcera adoptované dívky Janet ID 53017) pokousána toulavým psem. Díky pojištění byla 2 dny hospitalizována a dostala hned očkování proti vzteklině.

Z chronických onemocnění je kromě vředů asi nejčastější srpkovitá anémie. Tou trpí i chlapec Emmanuel (ID 52995). Při pravidelném podávání vitamínů na posílení imunity se mu boles-

tivé krize opakují méně často, ale rodina si je nemůže dovolit. Srpkovitá anémie je dědičné onemocnění a způsobuje změnu tvaru červených krvinek z kulatého na protažený. Tyto krvinky oproti zdravým přežívají kratší dobu, a tak jich je stále nedostatek. Chybí jim také pružnost, a tak se mohou „zaseknout“ v malých cévách a zablokovat přísun kyslíku do tkání. To vede k bolestivé krizi a dlouhodobému postupnému poškozování orgánů. Základem léčby je prevence před různými infekcemi a léčba bolesti. Nejčastěji se tato nemoc vyskytuje v tropických a subtropických oblastech, ve kterých je běžná i malárie. O možnosti pojištění dětí na další období vás budeme informovat na začátku května.

Lenka Čumpelíková

Škola z Prahy pomohla ke studiu mladému studentovi z Keni Pokračování ze strany 1.

Navzdory komplikacím spojeným s pandemií covid-19 Elijah úspěšně dokončil studium. V prosinci slavnostně promoval a vyjádřil svou vděčnost ve svém posledním dopise:

„...Konečně příští týden v pátek 13. prosince promuji a jsem tak šťastný. Včera jsem dostal školní blahopřání a rozhodl jsem se, že se o něj s vámi musím podělit. Cesta nebyla snadná, ale stáli jste se mnou celou dobu. Byli jste tu se mnou od začátku a nabídli mi povzbuzení a finanční podporu. Bez vás bych to

nezvládl. Předejte mé pozdravy celému týmu a řekněte jim, že jejich dřina konečně nese ovoce a jejich syn (já) konečně promuje. Jsem naplněn takovou radostí, že nejsem schopen se vyjádřit.“

Základní škola Hostýnská je na Elijaha nesmírně hrdá a jeho příběh je důkazem, že i malé kroky mohou změnit život.

Kolektiv učitelů, rodičů a žáků ZŠ Hostýnská